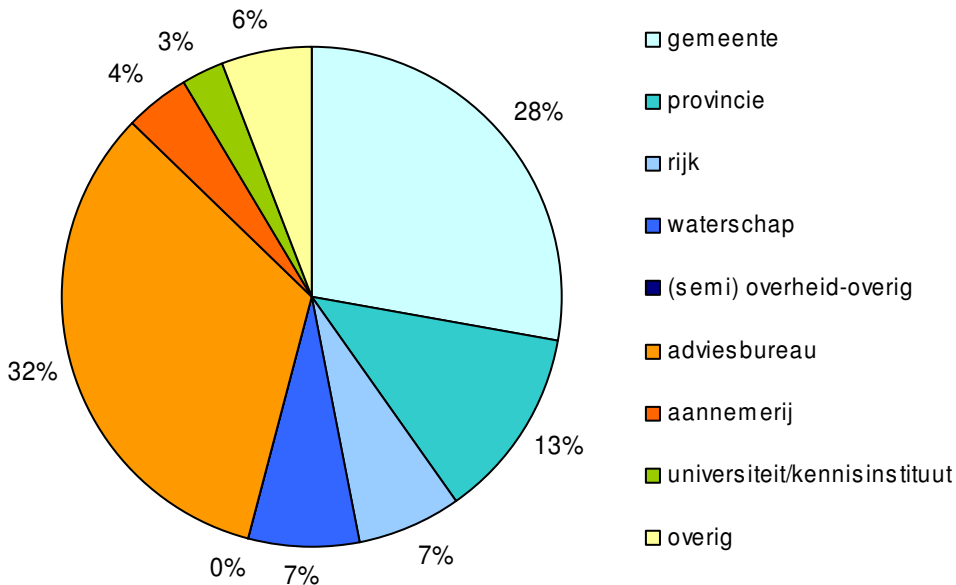

Platform bodembeheer: “Mag dat met grondstromen?”-dag

6 maart 2008, Provinciehuis Overijssel, Zwolle

Het Platform Bodembeheer heeft op 6 maart 2008 in het provinciehuis van Overijssel een bijeenkomst georganiseerd over het Besluit bodemkwaliteit: de “Mag dat met grondstromen”-dag. Deze Platform bodembeheer bijeenkomst is bezocht door ca 180 deelnemers. De aanmeldingen toonden dat een brede vertegenwoordiging uit de bodemsector interesse heeft voor het onderwerp, waarbij de overheden de meerderheid vormden (zie taartdiagram).

De bijeenkomst

Plenaire opening

Dagvoorzitter Michiel Gadella van Bodem+ opent de bijeenkomst en heet de deelnemers mede namens de gastprovincie Overijssel welkom. Michiel benadrukt dat het Besluit bodemkwaliteit veel kansen biedt. Om deze te benutten moeten we samen afspraken maken en deze vastleggen. Michiel verwacht dat de deelnemers zich na de bijeenkomst zullen herkennen in een of meerdere van de volgende “V's”:

Verrast: omdat er zoveel kan met grondstromen,

Verontrust: er is ruimte voor grondstromen, maar wordt de bodem nog wel voldoende beschermd?

Verwend: met voorbeelden van hoe het Bbk kan werken

Verleid: om het besluit bodemkwaliteit te gaan benutten

Bovenal hoopt Michiel dat de deelnemers nieuwe Vrienden op zullen doen bij de bijeenkomst.

Marc Pruijn van het ministerie van VROM verzorgt daarna een toelichting over het Besluit bodemkwaliteit en geeft daarbij aan wat het speelveld is. Hij schetst het bodembeleid in de termen preventie, beheer, saneren en de rol van het besluit bodemkwaliteit hierin. Hij vertelt welke onderdelen in het besluit voorkomen en gaat specifieker in op de toepassings- en verspreidingsmogelijkheden van grond en bagger. Het rapport van Bodem+ “Ken je bodemkwaliteit” wordt door Marc warm aanbevolen. Daarnaast gaat hij nog in op de inwerkingtreding en handhaving.

Hierna vertelt Michiel Gadella welke ondersteuning Bodem+ biedt, waarbij hij ingaat op voorbeelden van de ruimte die het besluit biedt voor grondstromen.

De plenaire bijeenkomst wordt afgesloten met een overzicht van producten zoals de handreiking van het Besluit bodemkwaliteit en diverse websites. Bovendien vindt in de bijeenkomst de aanbieder plaats van het eerste exemplaar van de Waaier bodemkwaliteit van SIKB.

De presentaties zijn te vinden in bijlage 1.

Dagvoorzitter Michiel Gadella

Spreker Marc Pruijn

De statenzaal van het provinciehuis Overijssel

Arthur de Groof biedt de SIKB waaier aan

Sessies.

Na het plenaire gedeelte gaan de deelnemers uiteen in werksessies

Generiek of Gebiedsspecifiek beleid	door Jos Mol (gemeente Enschede)
Waarheen met zoute baggerspecie	Lisette Grolle (provincie Groningen) en Jeroen Lankveld (Royal Haskoning)
Van een visie op naar een gebiedsgericht hergebruik van baggerspecie	Ad Vermeulen (Waterschap Hollandse Delta) en Rob Nieuwenhuis (Deltares)
Kansen voor grootschalige bodemtoepassing	Eddy Cardon (Zeeland Seaports) en Tommy Bolleboom (Bodem+)
Goed gebruik van instrumenten	Michiel Gadella (Bodem+) en Ingeborg van Oorschot (Royal Haskoning)
Uw vraag centraal, Interactieve sessie	Marco Vergeer (Royal Haskoning) en Arthur de Groof (SIKB)

In de sessies is bekeken welke kansen het Besluit bodemkwaliteit biedt. Na de discussie wordt een “mag dat”-vraag geformuleerd, welke meegenomen wordt in het afsluitende gedeelte van de bijeenkomst...

De presentaties van de sessies zijn te vinden in bijlage 2.

Generiek of Gebiedsspecifiek beleid, Jos Mol - Gemeente Enschede

Deze sessie behandelt de keuze van de gemeente Enschede om te kiezen voor het nieuwe beleid ipv het overgangsbeleid. En daarbinnen weer te kiezen tussen gebiedsspecifiek of generiek beleid. Enschede had slechts een beperkt deel van de grondstromen binnen de gemeente in beeld, ondanks de bodemkwaliteitskaarten die gemaakt zijn. Bij de keuze tussen overgangsbeleid of nieuw beleid kiest de gemeente voor het nieuwe beleid. Jos Mol daagde de aanwezigen uit om argumenten voor en tegen het overgangsbeleid te noemen. Er werden enkele goede argumenten genoemd. Als het oude spoor werkt, dan kun je er mee doorgaan. De gemeente Enschede kiest - mede met het oog op deregulering en landelijke uniformiteit - voor het nieuwe beleid. Dit is o.a. om eigen verantwoordelijkheid te nemen, maar ook omdat de meldingen dan bij VROM gedaan moeten worden ipv de gemeente. De handhaving ligt dan- vanuit de ketenhandhaving - ook bij de Rijksinspecties, ook schone grond moet dan gemeld worden, waardoor "missende" grondstromen beter in beeld komen. Er wordt ook afgestemd met de omliggende gemeenten. Bij de keuze tussen gebiedsspecifiek en generiek beleid past het generieke beleid de gemeente vooralsnog het meest. Deze keuze hoeft overigens niet te gelden voor de gehele gemeente, maar het kan per gebied bepaald worden en per stof. Zo kan de beste keuze per gebied gemaakt worden. De gemeente beraadt zich op of er nieuwe bodemkwaliteitskaarten gemaakt moeten worden, rekening houdend met het nieuwe stoffenpakket.

Jos Mol

Overgangs- of nieuw beleid?

Waarheen met zoute baggerspecie, Lisette Grolle - provincie Groningen en Jeroen Lankveld - Royal Haskoning

Deze sessie ging in op de mogelijkheden van het nieuwe bodembeleid (Besluit bodemkwaliteit) om zoute baggerspecie toe te passen in van nature brakke en zoute gebieden in de provincie Groningen. Hiervoor is een pilot-project uitgevoerd waarin een methodiek is ontwikkeld voor de implementatie van gebiedsspecifiek beleid en zijn de mogelijkheden verkend voor het toepassen van zoute baggerspecie in relatie tot de bestaande functies en kaders (bijv. andere wet- en regelgeving). Grofweg zijn er 2 sporen: het beleidsspoor (*Waar mag het?*) en het risicospoor (*Waar kan het?*). De combinatie van beide sporen bepaalt je speelveld.

Tijdens de parallelsessies hebben de deelnemers, na een korte inleiding in de lokale omstandigheden en bandbreedte van het project, aan de hand van vragen ongeveer hetzelfde traject doorlopen als de projectgroep in de provincie Groningen. Daarmee hebben zij hopelijk in een notendop inzicht verkregen in de dilemma's en vragen die je tijdens zo'n traject kunt tegenkomen. Opmerkelijk discussiepunt (en nog onbeantwoorde vraag!): de stof chloride is in het Bbk niet genormeerd. Betekent dit dat de stof ook binnen het generieke kader vrij toepasbaar is? En hoe verhoudt zich dit tot de verplichting om de zorgplicht in acht te nemen? En hoe verhoudt zich het 'niet' genormeerd zijn tot de AW2000-norm die er wel voor zeezand lijkt te zijn 200 mg/kg ds)?

Lisette Grolle en Jeroen Lankveld

Van een visie op naar een gebiedsgericht hergebruik van baggerspecie, Ad Vermeulen - Waterschap Hollandse Delta en Rob Nieuwenhuis – Deltares/TNO

De aanleiding voor de casus is dat het besluit Bodemkwaliteit een kans biedt voor de opzet van onderhoud en gebiedsplannen voor de regionale wateren binnen de kaders van RO en milieu. Via decentrale normstelling en gebiedsspecifiek beleid wordt gestreefd naar gebiedsgerichte onderhoudsplannen met een gesloten grond en bagger balans. In het door de gemeente op te stellen beleid voor deze onderhoudsplannen worden ook de belangen met betrekking tot de KRW en WB21 betrokken. Het gezamenlijk gedragen gebiedsgericht ruimtelijke ordeningsbeleid kan basis zijn voor het in 2008 op te stellen waterbeheerplan.

Het doel van de pilot is om één visie op de waterbodem voor de Stadsregio Rotterdam vast te stellen. Centraal in de Visie staat om samen met de gemeenten te komen tot een gebiedsgerichte gesloten grond en bagger balans. Belangrijke maatschappelijke doelen zijn: veiligheid, watertekort, wateroverlast, alsmede blijvende kwaliteit (duurzaam gebruik van water en waterbronnen).

Na een introductie op de casus door Ad Vermeulen zijn aan de deelnemers twee vragen voorgelegd: 1) Wie heb je nodig voor het vaststellen en implementeren van het beleid en 2) via welke route kom je tot implementatie van het gebiedsgericht hergebruik van baggerspecie. Door de intensieve discussies die in de groepen werden gevoerd zijn vooral deeloplossingen verwoord. Volgens Ad is dat niet verwonderlijk: in het gebied hadden de actoren anderhalf jaar nodig om duidelijkheid te krijgen over de gestelde vragen, terwijl de deelnemers aan de sessie slecht drie kwartier tot hun beschikking hadden.

Na afronding van de discussie gaf Ad een toelichting op de gestelde vragen. Om tot beleid en implementatie te komen heb je minimaal de gemeenten nodig. Vanuit het Milieuspoor zullen zij de gebiedsgerichte oplossing moeten vastleggen in een nota Bodembeheer. Voor het draagvlak is het van belang andere partijen (gebiedsactoren en belangenpartijen) mee te laten denken over de invulling van deze nota. Voor het sturen in de uitvoering zal het gebiedsspecifieke beleid moeten worden opgenomen in de baggerplannen. Tenslotte benadrukt Ad dat ook het ruimtelijk spoor moet worden uitgewerkt. Hiervoor moet het gebiedsspecifieke beleid doorwerken in ruimtelijke plannen, zoals structuurvisie en/of bestemmingsplan.

Uiterst rechts: Ad Vermeulen

Discussie nav de casus

Kansen voor grootschalige bodemtoepassing, Eddy Cardon - Zeeland Seaports en Tommy Bolleboom - Bodem+

Deze casus betreft de extra verdieping van de Axelse Vlaktehaven. de opgave komt voort vanuit de noodzaak om de diepgang te herstellen in de Axelse Vlaktehaven en zo mogelijk ook in andere havens
 Reeds vele jaren kon er geen groot onderhoud gepleegd worden omdat de kwaliteit van de baggerspecie klasse 2,3 en 4 is en er is geen berging voorhanden. Het Bbk Biedt mogelijk kansen: op 2 km afstand moet een industrieterrein opgehoogd worden en onder de onderhoudsdiepte bevindt zich hoofdzakelijk schoon (fijn) zand. Deze mogelijkheden en de bijbehorende randvoorwaarden zijn in de casus besproken.

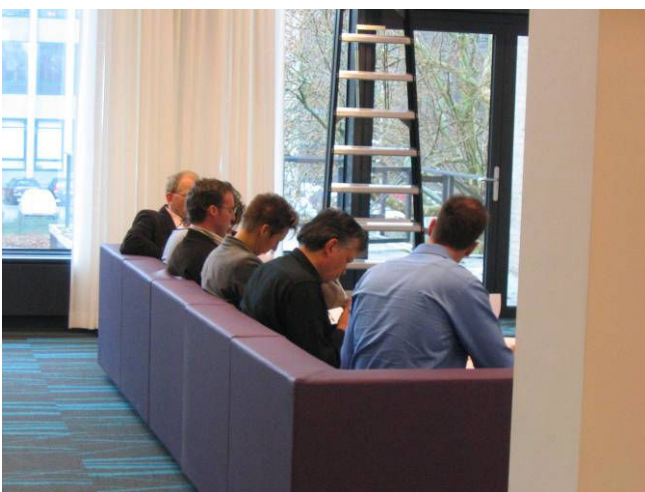
Kansen voor grootschalige bodemtoepassing

Goed gebruik van instrumenten, Michiel Gadella - Bodem+ en Ingeborg van Oorschot - Royal Haskoning

Het doel van deze sessie is om inzicht geven in de informatie die nodig is voor de afwegingen die gemaakt zullen gaan worden nav het besluit Bodemkwaliteit én in het proces van afwegen. Hiervoor wordt als casus de fictieve gemeente X genomen. In de casus wordt bekeken welke keuzes de gemeente gaat maken nav het Bbk. De gemeente kent een aantal gebieden waar de kwaliteit van de bodem slechter is dan de functie, hierdoor hebben ze moeite met het afzetten van hun grond en bagger binnen het eigen gebied. De deelnemers krijgen twee scenario's voorgeschoteld: bodembeleid volgens het generieke kader óf bodembeleid volgens het gebiedspecifieke kader (maximaal hergebruik van vrijkomende grond) met daarbij verhoogde risico's voor het duurzaam geschikt houden van de bodem voor de gebruiksfuncties. Samen gaan ze beslissen wat zij de gemeente X zouden adviseren

Er hebben enkele tientallen personen deelgenomen aan deze sessie en hiervan heeft ca 10% geadviseerd om het generieke beleid te volgen en ongeveer evenveel om het scenario met maximaal hergebruik te volgen. De overige deelnemers hebben zelf een advies op maat bedacht waarbij enerzijds rekening werd gehouden met grondverzetmogelijkheden en anderzijds met de daaraan verbonden risico's voor duurzaam bodemgebruik.

Aan de slag met instrumenten

Ingeborg van Oorschot licht toe

Uw vraag centraal, Interactieve sessie, Marco Vergeer - Royal Haskoning en Arthur de Groof - SIKB

In deze sessie stonden de vragen van de deelnemers centraal. Iedere deelnemer kon zijn/haar vraag opschrijven, daarna moest iedereen een plaats doorschuiven en proberen de vraag van een ander te beantwoorden. Deze sessie leidde tot een overzicht van vragen en antwoorden, die vervolgens zijn gecheckt door Bodem+. Een overzicht is te vinden in bijlage 2.

Vragen stellen...

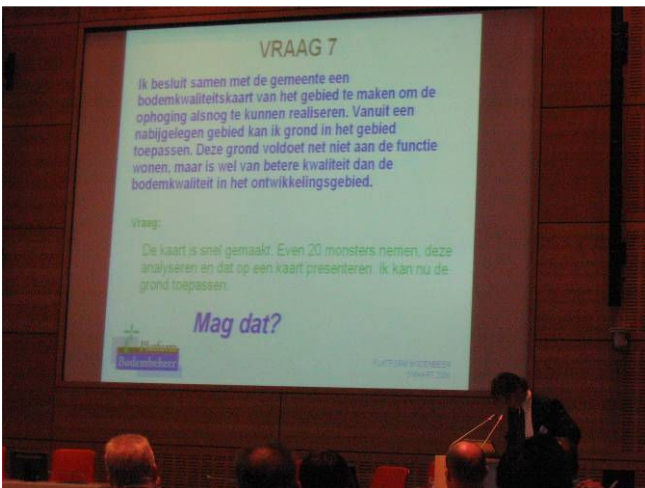

...en beantwoorden.

Afsluitend: Mag dat met grondstromen Quiz

De “Mag dat met grondstromen?”-dag werd afgesloten met de Mag dat met grondstromen quiz. Aan de hand van een casus werden 10 vragen gesteld, welke de deelnemers in dezelfde opzet als een theorie rij-examen beantwoordden. Daarna kwamen nog acht vragen vanuit de sessies aan de orde.

De uiteindelijke score werd opgenomen en iedereen die veertien vragen of meer goed had, kreeg een certificaat uitgereikt. Het examen is bijzonder goed gemaakt door de deelnemers. De organisatoren van de dag hopen dat dit mede te maken heeft met de informatie die men op de bijeenkomst heeft opgedaan. De dag werd afgesloten met een borrel, die werd aangeboden door de provincie Overijssel.

Een overzicht van alle “mag dat” vragen en antwoorden zijn te vinden in Bijlage 3. Over de uitslag kan niet worden gecorrespondeerd. ☺

Het kernteam Platform bodembeheer
www.platformbodembeheer.nl